

лічно виникаючі упродовж його життєвого циклу протиріччя між фактичним станом його фінансового потенціалу і необхідним обсягом фінансових потреб (І. Бланк). 8. Будь-яка якісна зміна процесу, перехід від існуючого положення до іншого, істотно відмінного за основними параметрами. у цьому значенні перехід від стабільності до погіршення — це кризова ситуація в розвитку системи (А. Крутік).

Проведене теоретичне дослідження показало, що існує три основні наукові напрямки визначення поняття «криза підприємства»: 1) криза виконує руйнівну функцію, що призводить до загрози життєздатності системи; 2) криза руйнує, що призводить до подальшого розвитку та переходу на інший якісно новий стан існування; 3) криза є порушенням рівноваги.

Удовенко А.П.
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ВУЗІВ У ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

У сучасному українському суспільстві найважливішим напрямком модернізації та реформування освіти є інтеграція України в європейський освітній простір. Від реформування сфери вищої освіти буде залежати не тільки ефективне функціонування системи вузів, а й рівень розвитку самої держави. Як показують статистичні дані, при загальному збільшенні кількості студентів їх приріст здійснюється за рахунок вузів III і IV рівнів (з 505,2 тис. (2008/09 роки) до 520,7 тис. (2013/14 роки) випущених фахівців). У професійно-технічних навчальних закладах спостерігається падіння чисельності (з 269,6 тис. (2008/09 роки) до 227,3 тис. (2013/14 роки) випущених фахівців). Це пов'язано з підвищенням престижності вищої освіти та невідповідності затребуваних професій на ринку праці з високوپрестижними, що призводить до безробіття серед людей з вищою освітою і нестачі людей технічних спеціальностей. Однією з причин може бути орієнтація на інтеграцію в загальноєвропейський освітній простір, яка передбачає включення в Болонський процес. Враховуючи це, проблеми, які постають перед вузами, змушують розглядати реформу вищої

освіти крізь призму трансформації змісту і методів навчання, які повинні бути орієнтовані на європейський ринок праці. Тобто необхідним є стимулювання державою, через систему держзамовлення, процесу формування пропозиції спеціальностей, затребуваних на ринку праці, яке зараз є прерогативою самих вузів. Але вузи не ведуть подібного роду діяльності, оскільки в державі не налагоджена ефективна система комунікацій між закладами вищої освіти та потенційними роботодавцями. Отже, проблема держави полягає в тому, щоб забезпечити рівність між попитом і пропозицією на ринку праці.

Урум А.Д.
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

РИНОК ПРАЦІ: СУТНІСТЬ ТА УМОВИ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ

Ринок праці — система економічних механізмів, норм та інститутів, що забезпечують відтворення робочої сили і використання праці. Економічні відносини, що виникають на цьому ринку, охоплюють як сферу обігу безпосередньо робочої сили, так і сферу господарчого механізму функціонування підприємства, на якому працює найманий робітник. Це потребує створення ефективного механізму регулювання економічних відносин на ринку праці, що реалізується у правовому та державному полі країни. Основні функції ринка праці полягають в забезпеченні збалансованості попиту і пропозиції на робочу силу; динамічному реагуванні на нові потреби ринкового середовища; розмежуванні найманого працівника та роботодавця, розподілу найманих працівників за професіями та кваліфікацією, галузями виробництва та регіонами; забезпеченні раціонального використання економічних ресурсів та формуванні збалансованої структури виробництва; встановленні дієвого зв'язку між роботодавцями та найманими працівниками, які виходять на ринок праці для задоволення взаємних інтересів і потреб; покращенні рівню життя економічних суб'єктів. В сучасних умовах господарювання набуває особливої значущості розробка регулюючих заходів щодо створення механізму ліквідації